

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 17.07.1998
KOM(1998) 454 slutlig

98/0246 (CNS)

Förslag till

RÅDETS BESLUT

om antagande av

den tredje fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet

för högre utbildning

TEMPUS III (2000 - 2006)

(framlagt av kommissionen)

MOTIVERING

I. BAKGRUND

1. Efter Europeiska rådets möte i Strasbourg i december 1989 uppmanade rådet kommissionen att lägga fram närmare förslag om de åtgärder som bör vidtas när det gäller högre utbildning och yrkesutbildning för att stödja reformprocessen i de central- och östeuropeiska länderna. Tempus-programmet antogs av rådet den 7 maj 1990 (rådets beslut 90/233/EEG), inom budgetramarna för Phare-programmet för ekonomiskt stöd från gemenskapen till de central- och östeuropeiska länderna.
2. Tempus-programmet, vars syfte är att stimulera utvecklingen och omstruktureringen av de högre utbildningssystemen i deltagarländerna genom samarbete med partner inom gemenskapen, antogs i första skedet för en treårig försöksperiod från och med den 1 juli 1990. Genom ett senare rådsbeslut förlängdes denna försöksperiod med ett år till slutet av juni 1994 (rådets beslut 92/240/EEG).¹
3. Den 29 april 1993 antog rådet den andra fasen i Tempus-programmet för en fyraårsperiod från och med den 1 juli 1994 och utvidgade samtidigt verksamheten i programmet till de nya oberoende staterna och Mongoliet inom budgetramarna för det ekonomiska stödprogrammet Tacis² (rådets beslut 93/246/EEG).
4. Den 21 november 1996 ändrade rådet detta beslut och förlängde Tempus II med två år under 1998-2000 (rådets beslut 96/663/EG).
5. I detta beslut föreskrivs att kommissionen skall utvärdera genomförandet av Tempus-programmet och före den 30 april 1998 lämna ett förslag om förlängning eller anpassning av Tempus-programmet för tiden från och med den 1 juli 2000 för de partnerskapsländer som ännu inte har fått möjlighet att delta i den verksamhet som rör den högre utbildningen i gemenskapens utbildningsprogram (Sokrates - Leonardo).

II. SYFTET MED FÖRSLAGET TILL RÅDETS BESLUT

Detta förslag till rådets beslut syftar till att inleda en ny fas i Tempus-programmet för en sexårsperiod mellan år 2000-2006 (Tempus III)

- i de icke-associerade länder i Central- och Östeuropa som är stödberättigade enligt Phare-programmet, men som inte får medverka i gemenskapens utbildningsprogram (Sokrates och Leonardo), och som dessutom mycket sent fått möjlighet att delta i Tempus-

---

¹ Antalet länder som medverkade i programmet ökade från två (i maj 1990; Polen och Ungern) till elva länder 1992. Numera deltar Albanien, Bulgarien, Tjeckien, Slovakien, Estland, Ungern, Lettland, Litauen, Polen, Rumänien, Slovenien, Bosnien och Hercegovina samt den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

² Följande nya oberoende stater deltar i det Tempus-program som finansieras genom programmet Tacis: Armenien, Azerbajdzjan, Vitryssland, Georgien, Kazakstan, Kirgizistan, Moldavien, Ryska federationen, Tadzjikistan, Turkmenistan, Ukraina, Uzbekistan samt Mongoliet.

programmet (Albanien, Bosnien och Hercegovina samt den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien), och

- i de nya oberoende staterna och Mongoliet, som är stödberättigade enligt Tacis-programmet.

III. BESKRIVNING AV PROGRAMMET

Den strategi som fastställdes i den inledande fasen av Tempus-programmet var att fullfölja målsättningen att omstrukturera universitetsutbildningen genom att stödja initiativ som rörde grundläggande reformfrågor, t.ex. utarbetande av kursplaner, organisering av personalutbyte (särskilt fort- och vidareutbildning) och för studenter, samt inköp av nödvändig utrustning för undervisning och kommunikation.

I Tempus II omformulerades programmets mål för att de närmare skulle ansluta sig till en strategisk ram för utveckling av den högre utbildningen i varje partnerskapsland och för att programmet skulle stå i samklang med den utveckling som finansieras genom övrig verksamhet som stöds av Phare- och Tacis-programmen. För att uppnå detta behandlas följande frågor i Tempus-programmet:

- Frågor om utveckling och omarbetning av kursplaner inom prioriterade områden.
- Reformering av strukturer och inrättningar för högre utbildning och deras förvaltning.
- Utveckling av den yrkeskvalificerande utbildningen för motverka den brist på högre kompetens som behövs under den ekonomiska reformperioden, särskilt genom att förbättra och öka kontakterna med näringslivet.

A. Dessa insatser har förverkligats genom de **gemensamma europeiska projekten**, som utgör det huvudsakliga instrumentet för samarbete mellan universiteten i Tempus-programmet. Ett gemensamt europeiskt projekt skall omfatta minst ett universitet från ett partnerskapsland samt partnerskapsorganisationer från minst två medlemsstater i Europeiska gemenskapen (varav minst ett universitet).

De sektorer som i första hand skall ges stöd genom Tempus-programmet (Phare och Tacis) fastställs efter samråd som äger rum varje år mellan kommissionen och myndigheterna i varje partnerskapsland. Prioriteringarna skall ansluta sig till riktlinjerna för de ekonomiska och demokratiska reformerna i dessa stater och överensstämja med prioriteringarna i Phare- och Tacis-programmen. Kommissionen ser dessutom till att de insatser som görs genom Tempus-programmet kompletterar övrig verksamhet som utformas inom den övergripande ramen för dessa program.

Projekten, som väljs ut på grundval av en öppen ansökningsomgång varje år, har hittills finansierats för en treårsperiod och medel har beviljats på grundval av en årlig utvärdering av de framsteg som gjorts. Besluten om urvalet av dessa projekt fattas av kommissionen i samförstånd med partnerskapsländerna efter samråd med experter från dessa länder och från Europeiska gemenskapen.

B. Samtidigt med de gemensamma europeiska projekten beviljas i Tempus/Phare-programmet **utbytesstipendier** till lärare, utbildare eller administrativ personal vid högskolorna, högre tjänstemän vid ministerierna och till utbildningsplanerare. De studiebesök dessa personer avlägger skall bidra till utvecklingen av den högre utbildningen i partnerskapsländerna, särskilt vid den inrättning som deltar i det berörda landet.

C. Vidare beviljas stipendier för viss annan **kompletterande verksamhet** i Tempus/Phare-programmet. Denna verksamhet är avsedd att stödja programmets övergripande mål – att bidra till utvecklingen och omstruktureringen av de högre utbildningssystemen i partnerskapsländerna – genom att stärka kapaciteten när det gäller strategisk planering och institutionell utveckling vid högskolorna, genom att ge stöd till att föra vidare resultaten från Tempus-programmet samt genom att främja utarbetandet av en nationell strategi i partnerskapsländerna för utveckling av en särskild aspekt av den högre utbildningen.

IV. POLITISK, EKONOMISK, SOCIAL OCH TEKNISK BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

De partnerskapsländer som avses i detta förslag har det gemensamt att de sent fått möjlighet att medverka i Tempus-programmet.³ Det finns dock grundläggande skillnader mellan länderna. Det stora f.d. Sovjetunionen har inte samma behov som de centraleuropeiska länder som inte är associerade.

I de centraleuropeiska länderna måste programmet ses mot bakgrund av en ganska svår politisk och ekonomisk verklighet efter den senaste historiska utvecklingen. Mot denna bakgrund kan Tempus-programmet, utöver de traditionella grundläggande målen, även verka som ett redskap för regionalt samarbete genom att uppmuntra kontakter över gränserna för att upprätthålla vänskapliga samarbetsförhållanden.

Detta samarbete bör utvidgas till några associerade grannländer, som skulle kunna dela med sig av sina erfarenheterna av programmet till de länder som inte är associerade. Vid sidan av medlemsstaterna skulle de på något sätt kunna fungera som en funktionell länk för att främja nytt samarbete mellan dessa stater.

I Agenda 2 000 understryks att det nuvarande läget i f.d. Sovjetunionens öppnar nya möjligheter för det internationella samarbetet och ger Europeiska unionen en nyckelroll när det gäller att ge stimulans till förändring och stabilitet i Europa. Utvidgningen av Europeiska unionen innebär att nya direkta gränser uppkommer mot Ryssland, Ukraina, Vitryssland och Moldavien. Gemenskapens kontakter med Kaukasien och Centralasien kommer att intensifieras genom att man får tillgång till förbindelser med Svarta havet. Det framstår därför som en viktig uppgift för en utvidgad europeisk union att genom samarbete medverka i insatserna för att skapa stabilitet i denna region.

De associerade länder som redan medverkar i gemenskapens program kommer således att utgöra Europeiska unionens yttre gränser. Det geografiska läget gör att dessa länder här kommer att spela ytterligare en viktig roll när det gäller att sprida de resultat som har uppnåtts genom Tempus-programmet, såväl på det akademiska planet som på det vidare politiska planet.

---

³ Tempus-programmet har utvidgats till de nya oberoende staterna i f.d. Sovjetunionen genom rådets beslut om Tempus II av den 29 april 1993. De olika staterna har fått medverka successivt från och med detta datum.

A. De nya oberoende staterna och Mongoliet (Tempus/Tacis)

I de nya oberoende staterna och Mongoliet har Tempus-programmet visat sig vara ett viktigt instrument för att stödja reformeringen av utbildningssystemen. Mellan 1994 och 1997 finansierades genom programmet 316 förberedande projekt med en varaktighet på ett år, 117 gemensamma europeiska projekt med en varaktighet på tre år samt 27 kompaktprojekt. Andelen deltagande universitet i partnerskapsländerna uppgick till mellan 10 % i de största länderna och 100 % i de minsta.

Tempus-programmets inverkan på utbildningssystemen är dock fortfarande liten. I samband med reformeringen av sina politiska, ekonomiska, sociala och rättsliga strukturer konfronteras dock dessa stater med åtskilliga krav som fortfarande kommer att bestå under kommande år.

De högre utbildningssystemen befinner sig i en allvarlig ekonomisk kris som allvarligt hindrar förvaltningen av infrastrukturen och möjligheterna att underhålla den. Mot bakgrund av detta är allt internationellt samarbete som erbjuder möjligheter att få tillgång till nya undervisningsmetoder, införa nya kurser och ställa viktig utrustning till förfogande en unik möjlighet för att göra framsteg.

Trots att de olika Tacis-länderna genomför sin egen reformpolitik oberoende av varandra återkommer ständigt vissa frågor – som är följderna av det gemensamma sovjetiska arvet – som utgör den allmänna ramen för Tempus-programmets verksamhet. Det handlar särskilt om följande frågor:

- Att stödja diversifiering, decentralisering och den högre utbildningens oberoende.
- Att stärka den regionala dimensionen inom den högre utbildningen.
- Att stödja universitetens insatser för att ge konkreta bidrag till de ekonomiska och sociala reformerna inom övriga sektorer, särskilt att förbättra relationerna mellan universiteten och aktörer i samhället.
- Att reformera och aktualisera de alltför specialiserade kursplanerna, som inte längre motsvarar behoven i samhället, i synnerhet de ämnen som är särskilt betydelsefulla i den allmänna reformprocessen.
- Att införa nya undervisningsmetoder, utbilda lärare och öka möjligheterna till vidareutbildning.
- Att modernisera förvaltningen av universiteten för att göra det möjligt för de högre utbildningsinstituten att anpassa sig till marknadsekonomin.
- Att förbättra och modernisera lärarutbildningen, särskilt för att utarbeta en samhällsvetenskaplig utbildning som är pluralistisk.
- Att främja och konsolidera internationella och varaktiga band på akademisk nivå.

Tempus III skall även fortsättningsvis uppfylla dessa gemensamma behov i alla länder och samtidigt beakta de särskilda behov som finns i vissa av staterna, t.ex. följande:

- Vid ansökningsomgångarna kommer både ett "lokalt" och ett "centralt" tillvägagångssätt att prioriteras när prioriteringarna fastställs.
- På de områden där Tempus-programmet redan har givit resultat skall särskild uppmärksamhet ägnas åt spridningen och erkännandet av nya kurser genom insatser på nationell eller regional nivå.

- Genom att stödja sig på nya erfarenheter skall Tempus-programmet uppmuntra universiteten att utnyttja sina nya kunskaper i vissa specialiserade ämnen, t.ex. språk eller EG-rätt, för att utveckla de mänskliga resurser som är nödvändiga i ett funktionsdugligt demokratiskt samhälle. Dessa insatser skall särskilt uppfylla statsförvaltningens behov på regional eller central nivå.
- För att främja det civila samhället kommer Tempus-programmet att stimulera deltagande av aktörer utanför den akademiska världen (t.ex. regionala och lokala förvaltningar eller myndigheter samt företag).
- För att uppfylla vissa önskemål från Tacis-länderna kommer de gemensamma europeiska projekten att inriktas på att stärka banden mellan universiteten genom studentutbyte.

Såsom framgår av resultaten från kommissionens interimsvärdering, har Tempus-programmet visat sig vara en effektiv kanal för att ge stöd till partnerskapsländerna inom den högre utbildningen. De kvarstående behoven inom de områden där Tempus-programmet kan ge stöd är dock fortfarande av den arten att det är lämpligt att förlänga programmet.

Finansieringen av Tacis-verksamheten i programmet kommer att säkerställas i enlighet med de kommande besluten om förlängning av Tacis-programmet för de nya oberoende staterna och Mongoliet.

B. De icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa (Tempus/Phare)

Bland de många bidrag som Tempus-programmet har givit till utvecklingen av de högre utbildningssystemen på lokal nivå i de associerade länder som har medverkat i de tre tidigare faserna av programmet, har de initiativ som avser utarbetande av nya kursplaner, överföring av utrustning och utbytesverksamhet varit särskilt uppskattade. Man kan således påstå att Tempus-programmet har givit ett omfattande bidrag till att minska skillnaderna mellan Europeiska gemenskapen och de central- och östeuropeiska länderna när det gäller variation och kvalitet i det utbildningsutbud som står till studenternas förfogande.

Särskilt i Albanien behövs fortfarande omfattande stöd inom alla områden med hänsyn till den ekonomiska eftersläpning och de svårigheter inom det egna utbildningssystemet som föreligger. Denna situation är likartad den som finns i många länder inom det område där stöd beviljas genom Tacis-programmet. Beroende på politisk bakgrund och på det praktiska genomförandet av Phare-programmet, kan övriga stater som uppstått ur f.d. Jugoslavien ansluta sig till denna grupp. Deras historiska bakgrund när det gäller kontakter med Europeiska gemenskapen varierar, men den akademiska världen i dessa länder strävar efter att upprätta närmare förbindelser med tanke på de händelser som ägt rum under de senaste åren. Universitetens funktion som centrum för spridning av demokratiska värden och tolerans i samhället är särskilt betydelsefull.

Mot denna bakgrund planeras att alla de insatser som görs genom Tempus-programmet i dessa icke-associerade Phare-länder skall fortsätta och hädanefter koncentreras till följande fyra prioriterade områden:

- Ge en skjuts åt den regionala dimensionen:

Det är gemenskapens ansvar att hjälpa partnerskapsländerna inom Phare i f.d. Jugoslavien att återfinna en känsla av solidaritet. Universiteten kan i betydande utsträckning ge stöd till de lokala myndigheterna för att de skall inleda samarbete, bland annat om initiativ för att bidra till stabilitet och säkerhet i regionen. Det stöd som ges genom programmen för samarbete mellan universiteten kan här vara av avgörande betydelse.

– Modernisering av den centrala och lokala förvaltningen:

I enlighet med den modell som tillämpas i Tempus IIa i de associerade länderna, kommer universiteten och sammanslutningarna av universitet att ägna sig åt utbildning av tjänstemän i den statliga förvaltningen i de stödberättigade länderna i form av pilotprojekt.

– Hantering av förändringen:

Universiteten i partnerskapsländerna måste förse sig med effektiva förvaltningsstrukturer. De skall göras redovisningsskyldiga gentemot sina olika parter (stat, lokala förvaltningar, föräldrar, studenter, företag), diversifiera sina tjänster och upprätthålla kvaliteten samtidigt som den offentliga finansieringen minskar. Att utveckla vidareutbildningen vid universiteten och bilda strukturer för samarbete mellan universiteten och företagen (ta tillvara den tillämpade forskningen) är några viktiga frågor för universiteten. När det gäller dessa frågor, som har varit och fortfarande även är centrala frågor för medlemsstaterna i gemenskapen kan Tempus-programmet ge ett effektivt stöd. Tempus-programmet kan också vara en användbar kanal för stöd till att genomföra de stora nationella reformerna inom den högre utbildningen, t.ex. inrättande av korta och yrkesinriktade kurser. Detta arbete startade under Tempus II och prioriteras fortfarande i de stödberättigade länderna.

– Bygga vidare på de resultat som uppnåtts i de associerade länderna

Resultaten av de utmärkta Tempus-projekten i de associerade länderna måste spridas inom olika branscher eller geografiskt och ställas till förfogande för de icke-associerade länder som får medverka i Tempus III. Det är viktigt att erbjuda möjligheter till samarbete över gränserna mellan de associerade länderna (som redan utnyttjar instrumenten i gemenskapens program) och de icke-associerade länderna, som på detta sätt skulle kunna dra indirekt nytta av de resultat som uppnåtts via gemenskapsprogrammen.

Finansieringen av Phare-verksamheten i programmet kommer att ske i enlighet med kommande beslut om förlängning av Phare-programmet för de icke-associerade länderna och med beaktande av att andra länder i regionen eventuellt kommer att medverka i Europeiska gemenskapens stödprogram.

Vid genomförandet av Tempus-programmet kommer särskild uppmärksamhet att ägnas åt samordningen av programverksamheten med den verksamhet som rör yrkesutbildning som utarbetas i samma länder genom Europeiska yrkesutbildningsstiftelsen.

V. MOTIVERING TILL ATT INSATSER FRÅN EUROPEISKA GEMENSKAPEN ÄR NÖDVÄNDIGA OCH BEDÖMNING AV KONSEKVENSERNA OM INGA INSATSER GÖRS

Det politiska åtagande Europeiska gemenskapens har gjort när det gäller samarbete och dialog med dels Central- och Östeuropa, dels de nya oberoende staterna och Mongoliet behöver inte längre bevisas. Frågan har fortlöpande behandlats av Europeiska rådet och utmynnat i praktiska åtgärder, t.ex. Phare- och Tacis-programmen, "associeringsavtalen" och "partnerskapsavtalen". I denna process har utbildning och utveckling av de mänskliga resurserna prioriterats.

I Tempus-programmet ges även möjligheter att främja det regionala samarbetet mellan medlemsstaterna och deras grannländer.

I kommissionens rapport till rådet om regionalt samarbete i Europa nämns att detta även kan vara till nytta när det gäller att utveckla närmare förbindelser mellan Europeiska unionen och de nya oberoende staterna och Mongoliet. I rapporten föreslås att förslagen, genom befintliga kanaler i

gemenskapsprogrammen, skall syfta till att styra samarbetet inom de områden där gemensamma åtgärder kan ge bättre resultat. Utbildningen är ett utmärkt exempel på en fråga som kan behandlas på regional nivå.

I Tacis-länderna innebär det gemensamma arvet från den sovjetiska tiden att det är nödvändigt att reformera samma strukturer. De fastare regionala banden och möjligheten att vidarebefordra de resultat som uppnåtts i de associerade länderna till de icke-associerade länderna utgör ett mervärde för Phare-länderna.

Europeiska unionen uppmuntrar ett fredligt samarbete mellan länderna. Utbildningen spelar en central roll när det gäller att förändra attityder genom att den ger möjligheter för de unga generationerna att jämföra uppfattningar i sina respektive länder med varandra. De direkta internationella kontakter som erbjuds genom programmet gör det möjligt att undvika den traditionella slutenheten på akademisk nivå. Det bilaterala stöd som ges av medlemsstaterna kompletterar dessutom på ett viktigt sätt samarbetet med gemenskapen.

Tempus-programmet har givit ett omfattande bidrag i partnerskapsländerna till universitetens vedertagna uppgifter att

- öka allmänbildningen,
- utbilda personer som uppfyller de behov som finns i samband med den ekonomiska omstruktureringen (betydande resultat har i detta sammanhang uppnåtts i t.ex. ämnena ekonomi, juridik och samhällsvetenskap),
- bidra till nationernas civila, demokratiska och kulturella liv, för vilket en särskilt viktig förutsättning är den akademiska friheten i de stater som befinner sig under omvandling.

Tempus-programmet har även

- hjälpt till att inleda ett europeiskt samarbete vid högskolorna i deltagarländerna,
- stimulerat en ökad användning av Europeiska gemenskapens språk,
- gjort det möjligt att frigöra den högre utbildningen från en viss form av stelhet,
- initierat kontakter mellan det högre utbildningsväsendet och den lokala, regionala eller även den europeiska omgivningen (företag, lokala förvaltningar eller andra inrättningar för högre utbildning),
- gjort det möjligt för många lärare, administrativ personal och studenter att tillbringa en tid i Europeiska gemenskapen, och dessa har i de flesta fall sedan försökt att modernisera sina universitet,
- främjat deltagande av de medlemsstater som traditionellt haft färre band med de berörda partnerskapsländerna,
- gjort det möjligt för universiteten i partnerskapsländerna att få direkt tillgång gjorda erfarenheter inom de högre utbildningssystemen i medlemsstaterna.

Det finns ingen annan gemenskapsram som gör det möjligt att systematiskt utveckla de internationella banden mellan universiteten i Europeiska gemenskapen och universiteten i de central- och östeuropeiska länderna som inte är associerade och i de nya oberoende staterna och Mongoliet.

I olika takt har dessa länder redan dragit nytta av programmets första resultat. Deras högre utbildningssystem befinner sig dock fortfarande i början av omstruktureringen och ytterligare radikala ingrepp behövs. De associerade Phare-ländernas exempel att efter först tio års medverkan i Tempus-programmet får möjlighet att delta i gemenskapens utbildningsprogram förefaller vara den modell man skall följa.

På grund av arten av de investeringar som görs i utbildningen sker dessa på lång sikt. Alla experter är ense om att det krävs minst fem år för att införa en ny nivå i ett universitetsutbildningssystem. I vissa länder har de första projekt som satts igång genom Tempus ännu inte slutförts och studenterna har därför inte kunnat slutföra en fullständig studienivå med nya kurser. Tempus-programmet måste fortfarande utvidga sitt nätverk med fler universitet, särskilt i de största länderna, t.ex. Ryssland.

Det bör ägnas särskild uppmärksamhet åt att konsolidera resultaten från de mest framgångsrika Tempus-projekten genom att sprida kursmaterial, utbilda lärare och införa modulkurser. Ett nära samarbete med utbildningsministerierna är även viktigt för att se till att de nya kurserna blir erkända på nationell nivå.

Man måste också ta hänsyn till att avsaknaden av utbildningsverksamhet i Phare- och Tacis-programmen skulle uppfattas negativt, inte bara av den europeiska universitetsvärlden, utan även av dem som anser att ett samband föreligger mellan investering i utbildning och ekonomisk utveckling. Hittills har hänsyn tagits till denna aspekt och det därför vara förhastat att dra in detta stöd.

När inget annat alternativ finns för att stödja de strukturella reformerna inom den högre utbildningen i de länder som medverkar i Tacis- och Phare-programmen, skulle ett avbrott av Tempus-programmets verksamhet från och med år 2000 innebära att anpassningen av universitetssystemet till de nya samhällsliga, ekonomiska och politiska förhållandena i dessa länder skulle fördröjas eller till och med stanna upp.

VI. KOSTNADER OCH FÖRDELAR DE VALDA LÖSNINGARNA INNEBÄR FÖR DE NÄRMEST BERÖRDA GRUPPERNA

De viktigaste grupper som Tempus-programmet riktar sig till är högskolorna i partnerskapsländerna och deras personal (lärare och administrativ personal inom den högre utbildningen). De åtgärder som stöds genom Tempus-programmet påverkar även alla de personer i partnerskapsländerna som söker nödvändiga yrkeskvalifikationer för att bidra till de ekonomiska och sociala reformerna, särskilt för att bidra till arbetet inför anslutningen.

Gemenskapsinsatserna gör det möjligt för partnerskapsländerna att dra nytta av de olika utbildningssystemen i Europeiska gemenskapen. Genom att undvika att styra dem mot en enda modell ger insatserna dem möjlighet att dra största möjliga nytta av de olika erfarenheterna för att bygga upp det system som uppfyller deras egna behov.

Principen om att utlysa en öppen ansökningsomgång där universiteten själva utarbetar sina ansökningar

- gör det möjligt att beakta inrättningarnas omedelbara behov (utarbetande av nya kursplaner, anskaffande av undervisningsmaterial inom de prioriterade sektorer där det finns ett särskilt stort behov av reformer med hänsyn till den övergripande reformprocessen, och
- ökar känslan av personalens direkta delaktighet i projektens genomförande och framgång.

På grundval av resultaten från utvärderingen anser kommissionen att det är nödvändigt att förlänga Tempus-programmet för att

- ge ett varaktigt stöd till de resultat som uppnåtts genom insatserna i Tacis- och Phare-programmen i samarbete med dessa länder genom åtgärder inom den högre utbildningen,
- stärka den högre utbildningens oberoende och förbättra dess förvaltning i mottagarländerna enligt de riktlinjer som dessa länder fastställer, och visa hur viktig den högre utbildningen är för den sociala och politiska reformprocessen,
- öka samarbetet mellan högre utbildningsinstitut, företag och övriga aktörer i samhället, inklusive nationella och lokala förvaltningar,
- ge ett effektivt stöd till de politiska initiativ i partnerskapsländerna som syftar till att reformera den högre utbildningen.

I vilken grad dessa mål uppnås i praktiken kommer fortfarande att bero på partnerskapsländernas medverkan i Tempus-programmet.

Genomförandet av Tempus-programmet kommer samtidigt huvudsakligen att bero på hur villiga högskolorna i medlemsstaterna är att dela med sig av sina erfarenheter av verksamheten i Tempus-projekten. Det har även visat sig att dessa institut själva drog nytta av detta samarbete. Erfarenheterna av genomförandet av programmet visar tydligt att det fortfarande finns intresse av att medverka i Tempus-programmet vid universiteten i Europeiska gemenskapen.

VII. MOTIVERING TILL ATT ÅTGÄRDERNA ANSES STÅ I PROPORTION TILL DET PROBLEM SOM SKALL LÖSAS

De insatser som planeras inom ramen för Tempus-programmet (gemensamma europeiska projekt, strukturella och/eller kompletterande åtgärder, individuella utbytesstipendier) beskrivs i bilagan till rådets beslut.

Europeiska gemenskapen kan inte hoppas att på egen hand kunna reformera de högre utbildningssystemen i partnerskapsländerna. Därför framstår lösningen med att utlysa en öppen ansökningsomgång och därmed samtidigt koncentrera medlen till projekt med ett begränsat antal universitet som den bästa metoden för att ge ekonomiskt stöd från gemenskapen på detta område. Genom informationsinsatser kan man sedan tydliggöra de goda resultaten från dessa projekt och låta dela med sig av deras positiva resultat till en bredare publik.

De olika utvärderingarna av Tempus-programmet har bekräftat att dessa åtgärder var lämpliga och med hänsyn till att de hittills visat sig vara framgångsrika finns det ingen anledning att omvärdera dessa insatser i samband med ett rådsbeslut om en ny fas i programmet. Förbättringar i detaljer kan göras fortlöpande under programmets genomförande efter samråd med Tempus-kommittén utan att det behövs någon ändring av rådets beslut i detta fall.

VIII. REDOGÖRELSE FÖR SYNPUNKTER FRÅN DE BERÖRDA PARTER SOM HAR RÅDFRÅGATS

I den interimrapport om resultaten av genomförandet av Tempus II, som samtidigt lades fram för rådet, konstateras att de tillfrågade i mottagarländerna (ministerier för högre utbildning, ansvariga personer vid de nationella kontoren, projektdeltagare) är nöjda med resultaten av programmet och vill att det skall fortlöpa i sin nuvarande form.

Den externa utvärdering av Tempus-programmet som nyligen har gjorts i de nya oberoende staterna och i Mongoliet visar att alla parter som har rådfrågats på plats uppskattar sin roll i programmet. De

uppskattar den pragmatiska och konkreta aspekten i programmet, med begränsade mål och flexibla samarbetsformer som hela tiden kan utvecklas. Tempus-programmet uppskattas även som ett medel att förändra tänkesätten, genom att universiteten kan bekanta sig med den nuvarande utvecklingen i Europeiska gemenskapen samtidigt som partnerskapsländernas särdrag beaktas.

De personer som ansvarade för utvärderingen rådfrågade ett stort antal aktörer som deltog i Tempus-/Tacis-programmet. Följande rekommendationer gjordes efter undersökningen:

- Tillvägagångssättet i Tempus-programmet bör fortfarande inriktas på att genomföra projekt för att säkerställa en direkt medverkan av universiteten i partnerskapsländerna och Europeiska gemenskapen.
- En så nära samordning som möjligt bör ske med partnerskapsländernas regeringar för att se till att de kurser som inrättas genom Tempus-programmet överensstämmer med de nationella behoven av mänskliga resurser.
- Antalet prioriterade sektorer bör fortfarande begränsas för att finansieringen skall kunna styras på ett bättre sätt. Deras band till Tacis-programmet i allmänhet bör stärkas.

Ledamöterna i Tempus-kommittén, som vid sitt senaste möte i december 1997 uppmanades att framföra sina preliminära och informella synpunkter, gav sitt enhälliga stöd till förslaget från kommissionens avdelningar att förlänga Tempus-programmet i de ovannämnda länderna.

IX. MOTIVERING TILL VALET AV RÄTTSLIG GRUND

Eftersom Tempus-programmet ingår inom ramen för stödinsatser till länder utanför Europeiska gemenskapen valdes artikel 235 som rättslig grund, då det i fördraget inte föreskrivs någon annan lämplig artikel i detta särskilda fall.

De första projekt som startas inom Tempus III i början av läsåret 2000/2001 kommer att föregås av ett urval som görs under första halvåret år 2000.Handledningen för sökande skall utarbetas under första halvåret 1999, översättas och läggas fram för Tempus-kommittén innan den offentliggörs genom en öppen ansökningsomgång i september 1999. Detta betyder att kommissionen behöver ett rådsbeslut om förlängning av programmet före årsslutet 1998.

Något beslut om förlängning av Phare- och Tacis-programmen, ur vilka Tempus-programmet finansieras, kommer inte ha fattats när detta förslag till beslut läggs fram för rådet. I rådets beslut ska därför kunna anges att genomförandet av Tempus III beror på huruvida dessa program förlängs (jfr. artikel 2 i förslaget till beslut).

X. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN EFFEKTIV TILLÄMPNING AV ÅTGÄRDERNA

Enligt den externa utvärderingen är förutsättningarna för att de åtgärder som beskrivs i bilagan till rådets beslut skall kunna genomföras effektivt att det föreligger en god kostnadseffektivitet (se vidare vad som anges i punkt VI ovan).

Kommissionen kommer som vanligt att fortlöpande övervaka genomförandet av verksamheten i Tempus-programmet. Övervakning grundas på regelbundna rapporter som läggs fram av de projektansvariga, ekonomisk kontroll samt övervakning och utvärdering genom besök på plats. Kommissionen kommer i detta sammanhang att ställa det tekniska stöd som krävs till förfogande.

I utkastet till beslut föreslås dessutom att en utvärdering skall göras och att en interimrapport skall läggas fram för rådet före den 30 april 2004.

FÖRSLAG TILL RÅDETS BESLUT

om antagande av den tredje fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus III) (2000-2006)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR BESLUTAT FÖLJANDE

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 235 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande ⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽³⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽⁴⁾, och

med beaktande av följande:

1. Rådet antog den 18 december 1989 förordning nr 3906/89 (EEG) om ekonomiskt stöd till Ungern och Polen ⁽⁵⁾, i vilken det föreskrivs att stöd skall beviljas inom utbildningsområdet för att stödja den ekonomiska och sociala reformprocessen i de central- och östeuropeiska länderna; den 25 juni 1996 förordning (EG, Euratom) nr 1279/96 om bistånd till ekonomiska reformer och ekonomisk återuppbyggnad till de nya oberoende staterna och Mongoliet ⁽⁶⁾;
2. Den 29 april 1993 antog rådet den andra fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus II) för en fyraårsperiod från och med den 1 juli 1994 ⁽⁷⁾, och ändrade sedan sitt beslut den 21 november 1996 för att utsträcka programmets varaktighet till sex år (1994-2000) (96/663/EG) ⁽⁸⁾.

---

1 EGT C...

2 EGT C...

3 EGT C...

4 EGT C...

5 EGT L 375, 23.12.1989, s. 11. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG) nr 1753/96 (EGT L 103, 26.4.1996, s. 5.)

6 EGT L 165, 4.7.1996, s. 1-11, ändrad genom förordning (EG) nr 2240/97 av den 10 november 1997 (EGT L 307, 12.11.1997).

7 EGT L 112, 6.5.1995, s. 34.

8 EGT L 306, 28.11.1996, s. 36.

3. De länder i Central- och Östeuropa, de nya oberoende stater i f.d. Sovjetunionen samt Mongoliet, som medverkar i Phare- och Tacis-programmen, betraktar utbildningen, särskilt den högre, som ett av de centrala områdena när det gäller att styra den ekonomiska och sociala reformprocessen.
4. Eftersom Tempus-programmet nyligen har utvidgats till de icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa, till de nya oberoende staterna i f.d. Sovjetunionen och till Mongoliet, som har större behov och mer omfattande områden att ta hänsyn till, motiverar detta helt att de insatser som har inletts fullföljs.
5. Tempus-programmet kan ge ett effektivt bidrag till den strukturella förändring som är nödvändig inom den högre utbildningen för att förbättra den yrkeskompetens som är avpassad till de ekonomiska reformerna, och det finns inget annat instrument för att uppnå detta mål.
6. Tempus-programmet kan bidra till att återupprätta det samarbete som har varit avbrutet på senare tid mellan de regioner som gränsar till gemenskapen, och som utgör en fredsbevarande och stabiliserande faktor i Europa.
7. De associerade länder som befinner sig i fasen inför anslutningen och som har medverkat i Tempus I och Tempus II, bör för närvarande kunna bedriva ett gott samarbete tillsammans med medlemsstaterna för att bistå de stödberättigade länderna som senare har fått tillgång till programmet när det gäller att omstrukturera deras högre utbildningssystem.
8. I artikel 11 som antagits genom i rådets beslut av den 21 november 1996 (96/663/EG) föreskrivs att kommissionen skall utvärdera genomförandet av Tempus-programmet och före den 30 april 1998 lämna ett förslag om förlängning eller anpassning av programmet för tiden från och med den 1 juli år 2000.
9. De behöriga myndigheterna i de central- och östeuropeiska länderna, i de nya oberoende staterna och i Mongoliet, deltagarna i programmet, de strukturer som ansvarar för verksamheten i de stödberättigade länderna och i Europeiska gemenskapen samt de kvalificerade experter och företrädare som avspeglar den europeiska universitetsvärldens uppfattningar, delar de slutsatser i utvärderingsrapporten som påvisar Tempus-programmets möjligheter att i de stödberättigade länderna ge ett effektivt bidrag till diversifieringen av utbildningsutbudet och till samarbetet mellan universiteten, vilket skapar gynnsamma förutsättningar för en utveckling av det vetenskapliga, kulturella och ekonomiska samarbetet.
10. I fördraget föreskrivs inga andra befogenheter för dessa insatser än de som anges i artikel 235. Förutsättningarna för att tillämpa denna artikel är därmed uppfyllda.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Varaktighet för Tempus III

Den tredje fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för universitetsutbildning, hädanefter "Tempus III", antas för en sexårsperiod från och med den 1 juli år 2000.

Artikel 2

Stödberättigade länder

Tempus III gäller de icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa som är berättigade till ekonomiskt stöd genom förordning (EEG) nr 3906/89 (Phare-programmet)⁹, samt de nya oberoende stater och Mongoliet som avses i förordning (EEG, Euratom) nr 1279/96 (Tacis-programmet), under förutsättning att dessa stödprogram förlängs under nämnda period. Dessa länder betecknas härnäst "stödberättigade länder".

På grundval av en bedömning av varje lands specifika situation skall kommissionen, i enlighet med de förfaranden som fastställs i ovan nämnda förordningar och i samförstånd med de stödberättigade länder som berörs, fastställa huruvida de skall medverka i Tempus III samt arten och villkoren av deras medverkan inom ramen för den nationella planeringen av gemenskapens stöd till de sociala och ekonomiska reformerna.

Artikel 3

Definitioner

I samband med Tempus III avses med

- a) *universitet*: alla typer av postgymnasiala utbildningsanstalter som ger kvalifikationer eller utbildningsbevis inom ramen för en högre utbildning, oavsett vad dessa utbildningsanstalter kallas.
- b) *industri och företag*: alla typer av ekonomisk verksamhet oavsett i vilken juridisk form den bedrivs, lokala myndigheter och offentliga organ, oberoende ekonomiska organisationer, industri- och handelskammare och/eller deras motsvarigheter, yrkessammanslutningar, organisationer som företräder arbetsgivare eller arbetstagare samt utbildningsorgan i ovannämnda institutioner och organisationer.

Varje medlemsstat eller stödberättigat land får fastställa vilka typer av utbildningsanstalter som avses i a som får medverka i Tempus III.

Artikel 4

Mål

Målen i Tempus III består i att, i enlighet med de allmänna riktlinjerna och målen i Phare- och Tacis-programmen för ekonomiska och sociala reformer, främja utvecklingen av de högre utbildningssystemen i de stödberättigade länderna genom ett så väl avvägt samarbete som möjligt med partner från alla medlemsstater i gemenskapen.

De associerade länderna i Central- och Östeuropa får ansluta sig till denna verksamhet för att dela med sig till sina grannländer av vad de uppnått genom Tempus-programmet och för att utveckla det regionala samarbetet över gränserna.

---

⁹ För närvarande Albanien, Bosnien-Hercegovina och den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

Tempus III skall närmare bestämt hjälpa de högre utbildningssystemen i de stödberättigade länderna att gripa sig an

- a) frågor om utveckling och omarbetning av kursplaner inom de områden som prioriteras,
- b) reformering av strukturer och inrättningar för högre utbildning och deras förvaltning,
- c) utveckling av den yrkeskvalificerande utbildningen för att motverka den brist på högre kompetens som behövs under den ekonomiska reformperioden, särskilt genom att förbättra och öka kontakterna med näringslivet.

I samband med förverkligandet av målen i Tempus III skall kommissionen se till att gemenskapens övergripande politik när det gäller lika möjligheter för kvinnor och män följs. Detta gäller även för missgynnade grupper, t.ex. personer med funktionshinder.

Artikel 5

Dialog med de stödberättigade länderna

Kommissionen skall komma överens med de behöriga myndigheterna i varje stödberättigat land om närmare prioriteringar och mål när det gäller den roll Tempus III-programmet skall spela i den nationella strategin för ekonomiska och sociala reformer, på grundval av programmets mål och bestämmelserna i bilagan, och särskilt i överensstämmelse med

- a)
  - i) Phare-programmets allmänna mål,
  - ii) Tacis-programmets allmänna mål, med särskild hänsyn till programmets inriktning på näringssektorer,
- b) varje stödberättigat lands riktlinjer för de ekonomiska och sociala reformerna och för reformerna inom utbildningen,
- c) behovet av att göra en lämplig avvägning mellan de prioriterade områden som valts ut och de resurser som avsätts till Tempus III.

Artikel 6

Kommitté

1. Kommissionen skall genomföra Tempus III i enlighet med bestämmelserna i bilagan samt i överensstämmelse med de närmare riktlinjer som antas varje år med hänsyn till de mål och prioriteringar som fastställs i samförstånd med de behöriga myndigheterna i varje stödberättigat land enligt artikel 5.
2. Vid fullgörandet av denna uppgift skall kommissionen biträdas av en rådgivande kommitté sammansatt av en företrädare för var medlemsstat och med kommissionens företrädare som ordförande.
3. Kommissionens företrädare skall lägga fram förslag för kommittén till åtgärder som avser
  - a) övergripande riktlinjerna för Tempus III,

- b) urvalsförfaranden och allmänna riktlinjer för det ekonomiska stödet från gemenskapen (belopp, varaktighet och stödmottagare),
  - c) frågor som rör övergripande avväganden inom Tempus-programmet, inklusive fördelningen mellan olika insatserna,
  - d) närmare prioriteringar och mål som fastställs tillsammans med de behöriga myndigheterna i varje stödberättigat land,
  - e) bestämmelser om övervakning och utvärdering av Tempus-programmet.
4. Kommittén skall yttra sig över dessa åtgärdsförslag inom den tid som ordföranden får bestämma med hänsyn till hur brådskande frågan är, vid behov genom omröstning.
- Yttrandet skall protokollföras och varje medlemsstat har dessutom rätt att begära att få sin uppfattning tagen till protokollet.
5. Kommissionen skall ta största möjliga hänsyn till kommitténs yttrande. Kommissionen skall underrätta kommittén om hur detta yttrande har beaktats.

Artikel 7

Samarbete med de behöriga institutionerna

1. Kommissionen skall samarbeta med de institutioner i varje stödberättigat land som har utsetts eller inrättats för att samordna de förbindelser och strukturer som är nödvändiga för att effektivt genomföra Tempus III, inklusive fördelningen av de medel som de stödberättigade länderna själva bidrar med.
2. Vid genomförandet av Tempus III skall kommissionen även ha ett nära samarbete med de behöriga institutioner på nationell nivå som medlemsstaterna utser. Kommissionen skall i möjligaste mån ta hänsyn till de bilaterala åtgärder som medlemsstaterna i detta sammanhang har vidtagit.

Artikel 8

Förbindelser med övriga gemenskapsåtgärder

I enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 6.3 i detta beslut och i förekommande fall enligt det förfarande som fastställs i artikel 9 i förordning (EEG) nr 3906/89 och artikel 8 i förordning (EG) nr 1279/96, skall kommissionen se till att samstämmighet råder mellan Tempus III och övriga åtgärder på gemenskapsnivå, och om nödvändigt, att Tempus III kompletterar de åtgärder på gemenskapsnivå som vidtas såväl i gemenskapen som i samband med det bistånd som ges till de stödberättigade länderna, med särskild hänsyn till Europeiska yrkesutbildningsstiftelsens verksamhet.

Artikel 9

Samordning med de insatser som görs av tredje land

1. Kommissionen skall se till att det sker en lämplig samordning med de insatser som görs inom samma område som Tempus III av länder som inte är medlemmar i gemenskapen* eller av universitet och företag i dessa länder, inklusive eventuell medverkan i Tempus III-projekt.
2. Denna medverkan kan ske i olika former, bland annat följande:
  - Medverkan i Tempus III-projekt genom samfinansiering.
  - Utnyttjande av de möjligheter som Tempus III erbjuder att styra den utbytesverksamhet som finansieras bilateralt.
  - Samordning mellan Tempus III och de nationella initiativ som har samma mål men som finansieras och administreras separat.
  - Ömsesidigt utbyte av information om alla initiativ av intresse på detta område.

Artikel 10

Årsrapport

Kommissionen skall överlämna en årlig rapport om verksamheten i Tempus III till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén. Kommissionen skall vidarebefordra denna rapport till de stödberättigade länderna för kännedom.

Artikel 11

Bestämmelser för övervakning och utvärdering - rapporter

I enlighet med det förfarande som anges i artikel 6.3 skall kommissionen utarbeta bestämmelser för regelbunden övervakning och extern utvärdering av den erfarenhet som förvärvats i samband med genomförandet av Tempus III, med beaktande av de särskilda mål som avses i artikel 4 och de nationella mål som fastställs enligt artikel 5.

Kommissionen skall före den 30 april 2004 lägga fram en interimrapport med resultaten av utvärderingen, tillsammans med ett eventuellt förslag till förlängning eller anpassning av Tempus-programmet från och med den 1 juli 2006.

Kommissionen skall lägga fram en slutrapport senast den 30 juni 2009.

Utfärdat i Bryssel den

På rådets vägnar
Ordförande

---

* Dessa länder är de G 24-länder som inte tillhör Europeiska gemenskapen, Cypern och Malta samt de associerade länderna i Central- och Östeuropa. Deltagandet gäller de projekt med de icke-associerade länder i Central- och Östeuropa som är stödberättigade enligt Phare-programmet.

BILAGA

Gemensamma europeiska projekt

1. Europeiska gemenskapen skall ge stöd till gemensamma europeiska projekt.

Ett gemensamt europeiskt projekt skall omfatta minst ett universitet i ett stödberättigat land, ett universitet i en medlemsstat och en inrättning i en medlemsstat samt en partnerskapsinrättning (universitet eller företag) i en annan medlemsstat.

2. Stöd till gemensamma europeiska projekt får beviljas för verksamhet enligt de berörda inrättningarnas specifika behov och enligt de fastställda prioriteringarna, inklusive för följande:

i) Gemensamma utbildningsinsatser som särskilt syftar till att utarbeta nya kursplaner, utveckla och omarbeta befintliga utbildningsprogram, utveckla universitetens möjligheter att erbjuda fort- och vidarefortbildning, införa korta intensivkurser samt utarbeta system för distansutbildning.

ii) Åtgärder för att reformera och utveckla den högre utbildningen och dess kapacitet, särskilt för att omstrukturera administrationen av inrättningarna och de högre utbildningssystemen, genom att modernisera den befintliga infrastrukturen, förvärva den utrustning som krävs för att genomföra ett gemensamt europeiskt projekt och, i förekommande fall, tillhandahålla de ansvariga myndigheterna tekniskt och ekonomiskt bistånd.

iii) Främjande av samarbete mellan universitet och övriga aktörer i samhället, näringslivet inbegripet, genom gemensamma insatser.

iv) Utveckling av utbytesverksamheten för lärare, administrativ personal vid universiteten och för studenter inom ramen för gemensamma europeiska projekt enligt följande:

- a) Ekonomiskt stöd skall beviljas lärare och administrativ personal vid universiteten eller utbildare vid företag i medlemsstaterna för tjänsteuppdrag som avser undervisning eller utbildning och som varar mellan en vecka och ett år i de stödberättigade länderna och vice versa.
- b) Ekonomiskt stöd skall beviljas lärare och administrativ personal vid universiteten i stödberättigade länder för att genomgå fort- och vidareutbildning i Europeiska gemenskapen.
- c) Ekonomiskt stöd skall beviljas studenter, inklusive på doktorandnivå, såväl för studenter i stödberättigade länder som fullgör en studieperiod i Europeiska gemenskapen som för studenter i Europeiska gemenskapen som fullgör en studieperiod i stödberättigade länder. Detta stöd skall normalt beviljas för en period på mellan tre månader och ett år.
- d) När det gäller studenter som medverkar i gemensamma europeiska projekt vars specifika syfte är att främja rörligheten, kommer förtur att ges studenter i projekt där studieperioden utomlands godkänns som fullgjorda akademiska studier av hemuniversitetet.

- e) Stöd skall ges till praktisk utbildning eller praktik i näringslivet för lärare, utbildare, studenter och akademiker i stödberättigade länder, för en period på mellan en månad och ett år efter avslutad utbildning men före den första anställningen för att göra det möjligt för dem att genomgå en praktisk utbildning i företag i gemenskapen och vice versa.
- v) Verksamhet som bidrar till de gemensamma europeiska projektens framgång med två eller fler medverkande stödberättigade länder.

Strukturella och/eller kompletterande åtgärder

Ekonomiskt stöd skall beviljas för vissa strukturella och/eller kompletterande åtgärder (tekniskt bistånd, seminarier, studier, publikationer, informationsverksamhet osv.). Dessa åtgärder skall understödja målen i programmet, särskilt genom att bidra till utvecklingen och omstruktureringen av de högre utbildningssystemen i de stödberättigade länderna.

Inom ramen för dessa strukturella åtgärder skall ekonomiskt stöd bland annat beviljas för att

- utveckla och stärka kapaciteten och förverkliga en framtidsplanering och institutionell utveckling inom de högre utbildningsanstalterna på universitets- eller fakultetsnivå,
- fastställa en utvecklingsplan för universiteten i form av strukturella avtal som hjälper dem att utveckla de internationella förbindelserna,
- stödja en vidare spridning av de samarbetsinsatser som hänför sig till Tempus-programmets mål samt säkerställa deras varaktighet,
- utarbeta en nationell strategi i ett specifikt stödberättigat land för att utveckla en särskild aspekt av den högre utbildningen.

Individuella stipendier

Förutom det stöd som ges till de gemensamma europeiska projekten och de strukturella och/eller kompletterande åtgärderna kommer Europeiska gemenskapen även att bevilja stöd för individuella stipendier för lärare, utbildare, administrativ personal vid universiteten, högre tjänstemän vid ministerier, utbildningsplanerare och övriga experter inom utbildningsområdet från stödberättigade länder eller från gemenskapen, för besök som syftar till att främja kvaliteten, utvecklingen och omstruktureringen av den högre utbildningen i de stödberättigade länderna.

Dessa besök kan bland annat omfatta följande områden:

- Utveckling av kursplaner och undervisningsmaterial.
- Personalutveckling, bland annat genom vidareutbildning och praktik i näringslivet.
- Tjänsteuppdrag för undervisning.
- Verksamhet som syftar till att stödja utvecklingen av den högre utbildningen.

Stödinsatser

1. Det nödvändiga tekniska biståndet kommer att ges till kommissionen för att stödja de insatser som görs i enlighet med beslutet samt för att säkerställa den nödvändiga övervakningen av programmets genomförande.
2. Stöd kommer att ges till en lämplig extern utvärdering av Tempus III.

FINANSIERINGSÖVERSIKT

1. ÅTGÄRDENS BETECKNING

Förslag till antagande av den tredje fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus III) (2000 - 2006)

2. BERÖRDA BUDGETPOSTER

Följande budgetposter berörs:

- a) När det gäller de icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa*:

Artikel B7- 500, "Bistånd till ekonomisk strukturomvandling i länderna i Central- och Östeuropa" och artikel B7-543, "Åtgärder för rehabiliteringsarbete i de republiker som utgjorde delar av före detta Jugoslavien".

- b) När det gäller de nya oberoende staterna och Mongoliet:

Artikel B7- 520 "Stöd till ekonomiska reformer och ekonomisk återuppbyggnad i de nya oberoende staterna och Mongoliet"

3. RÄTTSLIG GRUND

A. Artikel 235 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen

- a) – Rådets förordning (EEG) nr 3906/89 av den 18 december 1989 om ekonomiskt stöd till Ungern och Polen.
- Rådets förordning (EEG) nr 2698/90 av den 17 september 1990 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 med syfte att utöka det ekonomiska stödet till andra länder i centrala och östra Europa (Bulgarien, Östtyskland, Rumänien, Tjeckoslovakien, Jugoslavien).
- Rådets förordning (EEG) nr 3800/91 av den 23 december 1991 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 för att utvidga det ekonomiska stödet till att omfatta andra länder i Central- och Östeuropa (Albanien, Estland, Lettland, Litauen).
- Rådets förordning (EEG) nr 2334/92 av den 7 augusti 1992 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 så att det ekonomiska stödet utökas till att omfatta även Slovenien.
- Rådets förordning (EEG) nr 1764/93 av den 30 juni 1993 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 om ekonomiskt stöd till vissa länder i Central- och Östeuropa (Slovakien och Tjeckien).
- Rådets förordning (EG) nr 1366/95 av den 12 juni 1995 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 för att utöka den ekonomiska hjälpen till Kroatien.

---

* För närvarande Albanien, Bosnien-Hercegovina och den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.

- Rådets förordning (EG) nr 463/96 av den 11 mars 1996 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 i syfte att utvidga det ekonomiska stödet till att omfatta f.d. jugoslaviska republiken Makedonien.
  - Rådets förordning (EG) nr 753/96 av den 22 april 1996 om ändring av förordning (EEG) nr 3906/89 i syfte att utvidga det ekonomiska stödet till att omfatta Bosnien-Hercegovina.
- b) - Rådets förordning (Euratom, EEG) nr 2053/93 av den 19 juli 1993 om tekniskt bistånd för ekonomiska reformer och ekonomisk återuppbyggnad till de oberoende staterna i det tidigare Sovjetunionen och Mongoliet.
- Rådets förordning (Euratom, EG) nr 1279/96 av den 25 juni 1996 om bistånd till ekonomiska reformer och ekonomisk återuppbyggnad till de nya oberoende staterna och Mongoliet.
- c) - COUNCIL DECISION of 7 May 1990 establishing a trans-European mobility scheme for university studies (Tempus) (90/233/EEC) [Rådets beslut av den 7 maj 1990 om antagande av ett alleuropeiskt utbytesprogram för högre utbildning] (Tempus).
- COUNCIL DECISION of 28 April 1992 amending Decision No 90/240/EEC establishing a trans-European mobility scheme for university studies [Rådets beslut av den 28 april 1992 om ändring av beslutet av den 7 maj 1990].
  - Rådets beslut av den 29 april 1993 (93/246/EEG) om antagande av den andra fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus II) (1994-1998).
  - Rådets beslut av den 21 november 1996 (96/663/EG) om ändring av beslut 93/246/EEG om antagande av den andra fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus II) (1994-1998) för att förlänga programmet med två år (1998-2000).
  - Förslag till rådets beslut om antagande av den tredje fasen i det alleuropeiska samarbetsprogrammet för högre utbildning (Tempus III) (2000 - 2006).

I artikel 11 i rådets beslut om antagande av Tempus IIa (1998-2000) anges att kommissionen före den 30 april 1998 skall lämna ett förslag om förlängning eller anpassning av Tempus-programmet för tiden från och med den 1 juli 2000.

För att inget avbrott skall ske i programmet är det viktigt att ett nytt beslut fattas före årsslutet 1998. Detta gör det då möjligt att

- utarbeta handledningen för sökande i början av 1999,
- lägga fram den för Tempus-kommittén för yttrande,
- göra översättningar för offentliggörande i september 1999.

De sökande institutionerna skall lämna in sina ansökningar i början av år 2000. Projekten kommer sedan att genomgå en granskning ur fackmässig och akademisk synvinkel. Kommissionen godkänner därefter urvalet i slutet av första halvåret 2000 så att projekten skall kunna inledas i början av läsåret 2000/2001.

När detta beslut läggs fram för rådet kommer Phare- och Tacis-programmen ännu inte ha förlängts för tiden efter 1999. I förslaget till beslut om Tempus III kommer det därför att anges att Tempus-programmet endast kan genomföras om de två program ur vilka Tempus-programmet finansieras fortfarande finns kvar (jfr. artikel 2 i förslaget till beslut).

4. BESKRIVNING AV ÅTGÄRDEN

4.1. Allmänna mål

Målen i Tempus III består i att, inom ramen för de allmänna riktlinjerna och målen i Phare- och Tacis-programmen för ekonomiska och sociala reformer, främja utvecklingen av de högre utbildningssystemen i de icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa samt i de nya oberoende staterna och Mongoliet genom ett så väl avvägt samarbete som möjligt med parter från alla medlemsstater i Europeiska gemenskapen. Såväl de associerade länderna i Central- och Östeuropa som G 24-länderna, Malta och Cypern får ansluta sig till denna verksamhet¹. Tempus III är närmare bestämt avsett att hjälpa de högre utbildningssystemen i partnerskapsländerna att gripa sig an följande frågor:

- a) Utveckling och omarbetande av kursplaner inom de prioriterade områdena.
- b) Reformering av strukturer och inrättningar för högre utbildning och administrationen av dem.
- c) Utveckling av den yrkeskvalificerande utbildningen för att råda bot på bristen av den högre kompetens som behövs under den tid då de ekonomiska reformerna genomförs, särskilt genom att förbättra och öka kontakterna med näringslivet.

Kommissionen skall komma överens med de behöriga myndigheterna i varje partnerskapsland om närmare prioriteringar och mål när det gäller den roll Tempus III-programmet skall spela i den nationella strategin för ekonomiska och sociala reformer, på grundval av programmets mål och bestämmelserna i bilagan, och särskilt i överensstämmelse med följande:

- a) Phare-programmets allmänna mål.
Tacis-programmets allmänna mål, med särskild hänsyn till programmets inriktning på näringssektorer.
- b) Varje partnerskapslands riktlinjer för de ekonomiska och sociala reformerna och reformerna inom utbildningen.
- c) Behovet av att göra en lämplig avvägning mellan de prioriterade områden som valts ut och de resurser som avsätts till Tempus III.

4.2. Varaktighet

Läsåren under tiden från och med den 1 juli 2000 till och med den 30 juni 2006.

---

¹ Dessa stater får delta i programmet på grundval av ett eget ekonomiska bidrag.

4.3. Målgrupp

Lärare, utbildare, administrativ personal vid universiteten och studenter inom den högre utbildningen (uppskattning: 10 miljoner), nationella och lokala förvaltningar.

5. KLASSIFICERING AV UTGIFTER

- Icke-obligatoriska utgifter
- Differentierade anslag

6. TYP AV UTGIFTER

Bidrag med 100 % beroende på programmets specifika karaktär (ekonomiskt bistånd till partnerskapsländer i Central- och Östeuropa samt till de nya oberoende staterna och Mongoliet).

7. BUDGETKONSEKVENSER

7.1. Metod för att beräkna åtgärdens totala kostnad

Eftersom Tempus-programmet finansieras ur de övergripande budgetramar som Europeiska gemenskapen beviljar de berörda partnerskapsländerna får dessa länder besluta om hur detta totala belopp skall fördelas mellan de olika insatser de planerar.

Beroende på vilket land som mottar stödet har den del som beviljats till omstrukturering av den högre utbildningen genom Tempus-programmet för de flesta länder uppgått till mellan 10 och 15 % av det sammanlagda stödet.

Som vägledning kan anges att Tempus/Phare-budgeten uppgick till 2,5 miljoner ecu 1997 och 0,7 miljoner ecu 1998 för Albanien, till 1,5 miljoner ecu 1997 och 1998 för Bosnien-Hercegovina samt till 2 miljoner ecu 1997 och i princip även 1998² för den f.d. jugoslaviska republiken Makedonien. Tempus/Phare-budgeten uppgick till 18 miljoner ecu 1997 och till 23,8 miljoner ecu 1998.

7.2. Åtgärdens olika delar

Det ekonomiska stöd som finns tillgängligt inom ramen för Tempus-programmet är fördelat på följande huvudområden:

---

² Beslut som ännu inte bekräftats när detta dokument utarbetades.

– **Gemensamma europeiska projekt**

Ekonomiskt stöd beviljas för att utarbeta gemensamma europeiska projekt som förenar universitet och/eller företag i Central- och Östeuropa, i de nya oberoende staterna eller i Mongoliet med partner inom Europeiska gemenskapen. De gemensamma europeiska projekten skall omfatta minst ett universitet i ett stödmottagande land och partner i minst två medlemsstater i Europeiska gemenskapen, varav en måste vara ett universitet.

Stöd kan beviljas för många olika typer av verksamhet, bland annat följande:

- i) Gemensamma utbildningsinsatser, bland annat för att utarbeta nya kursplaner, utveckla och omarbete befintliga utbildningsprogram, utveckla universitetens kapacitet att tillhandahålla fort- och vidareutbildning, införa korta intensivkurser och utveckla system för distansutbildning.
- ii) Åtgärder för att reformera och utveckla den högre utbildningen och dess kapacitet, bland annat genom omstrukturering av administrationen av inrättningarna och de högre utbildningssystemen, genom att modernisera den befintliga infrastrukturen genom anskaffande av den utrustning som krävs för att genomföra ett gemensamt europeiskt projekt och, i förekommande fall, genom att tillhandahålla tekniskt och ekonomiskt bistånd till de ansvariga myndigheterna.
- iii) Främjande av samarbete mellan universiteten och de olika aktörerna i samhället, bland annat näringslivet, i form av gemensamma insatser.
- iv) Utveckling av utbytesverksamheten för lärare, administrativ personal vid universiteten och för studenter inom ramen för gemensamma europeiska projekt.
- v) Verksamhet som bidrar till de gemensamma europeiska projektens framgång med deltagande av två eller fler partnerskapsländer.

Det ekonomiska stöd som beviljas tillhandahålls i form av ett bidrag direkt till konsortiet av organisationer. Det genomsnittliga stödet uppgår till 450000 ecu för varje projekt som löper under tre år.

– **Strukturella och/eller kompletterande åtgärder**

Ekonomiskt stöd kan beviljas för vissa åtgärder av strukturell och/eller kompletterande art (tekniskt bistånd, seminarier, studier osv.). Dessa åtgärder skall understödja programmets övergripande mål att bidra till utvecklingen och omstruktureringen av de högre utbildningssystemen i partnerskapsländerna.

– **Individuella stipendier**

Förutom de gemensamma europeiska projekten ger Europeiska gemenskapen även stöd för att individuella stipendier skall kunna beviljas för lärare, utbildare, administrativ personal vid universiteten, högre tjänstemän vid ministerier, utbildningsplanerare och övriga experter inom utbildningsområdet från partnerskapsländerna eller från gemenskapen, för besök som syftar till att främja kvaliteten, utvecklingen och omstruktureringen av den högre utbildningen i partnerskapsländerna.

Tekniskt bistånd

Enligt bestämmelserna i bilagan till rådets beslut kommer tekniskt bistånd att tillhandahållas kommissionen på avtalsmässig basis när det gäller de praktiska aspekterna i samband med genomförandet av programmet.

7.3. Vägledande fördelning av kostnaderna mellan åtgärdens olika delar

Kostnaderna för de gemensamma europeiska projekten (som uppgår till omkring 92 % av den totala budget som har avsatts för Tempus-verksamheten) fördelas på följande två kategorier:

- a) Kostnaderna för de strukturella insatserna uppgår i genomsnitt till 47 % av de totala kostnaderna och omfattar följande:
- Personalkostnader för administration och utarbetande av projekt (högst 50 % av det totala beloppet för insats nr 1, upp till ett belopp om 50 000 ecu per år).
  - Utrustning till länderna.
  - Diverse kostnader: tjänsteresor, översättning, publikationer, intensivkurser osv.
  - Allmänna omkostnader (högst 10 % av det totala beloppet).
- b) Stipendier för att främja utbytesverksamhet för lärare och studenter.

Stipendierna uppgår i genomsnitt till 53 % av de totala kostnaderna. Uppskattningsvis är 85 % av detta belopp avsett för mottagare i de stödberättigade länderna som tillbringar en studieperiod eller genomgår en vidareutbildning i Europeiska gemenskapens medlemsstater.

7.4. Vägledande tidsplan över anslagen

	År 1 (6)	År 1 (12)	År 2 (6)	År 2 (12)	År 3 (6)	År 3 (12)
Nationell budget	22 %	33 %	55 %	67 %	89 %	100 %
Tekniskt bistånd	100 %					100 %

8. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

Ekonomisk kontroll: Kommissionens avdelningar kontrollerar att utgifterna överensstämmer med bestämmelserna och hur budgeten genomförs.

Vetenskaplig och teknisk kontroll: Denna kontroll utförs av de ansvariga avdelningarna vid kommissionen tillsammans med ett yttrande från den förvaltningskommitté för Tempus-programmet som inrättades genom rådets beslut.

9. ANALYS AV KOSTNADSEFFEKTIVITETEN

9.1. Särskilda mål

Det ekonomiska stöd som beviljas inom ramen för programmet fördelas på följande tre huvudområden (se även 7.2):

Gemensamma europeiska projekt

- Gemensamma utbildningsinsatser, stöd för att främja rörligheten för personal och studenter samt utveckling av universitetens möjligheter att göra gemensamma insatser som knyter samman universiteten och/eller företagen i mottagarländerna med motsvarande partner i Europeiska gemenskapens länder.

Strukturella åtgärder

- Seminarier, studier, tekniskt bistånd och stipendier som syftar till att öka möjligheterna att fastställa och genomföra
  - * en strategisk planering, och
  - * en institutionell utveckling av de högre utbildningsanstalterna på universitets- eller fakultetsnivå.

Individuella stipendier

- Stöd för att främja den individuella rörligheten för lärare, utbildare, administrativ personal vid universiteten och övriga experter inom utbildningsområdet. Dessa besök kan omfatta följande områden:
  - * Utveckling av kursplaner och undervisningsmaterial.
  - * Personalutveckling, särskilt genom fortbildning och praktik i näringslivet.
  - * Utbildningsuppdrag.
  - * Verksamhet som syftar till att stödja utvecklingen av den högre utbildningen.
- Stöd till europeiska sammanslutningar för publikationer och övrig informationsverksamhet samt till undersökningar, analyser och kontroller.

9.2. Skäl för åtgärden

Programmet förutsätter att externt stöd ges till universiteten i mottagarländerna genom samarbete med lämpliga partnerskapsinstitutioner i Europeiska gemenskapen och även utanför (G 24-länderna, Malta, Cypern och de associerade länderna i Central- och Östeuropa). Detta tillvägagångssätt ger en direkt stimulans till de medverkande universiteten i Europeiska gemenskapen att göra motsvarande ekonomiska åtagande, vilket inte skulle vara fallet om Tempus-medlen investerades direkt i mottagarländerna. Universiteten i Europeiska gemenskapen tillhandahåller dessutom alla kontakter, den erfarenhet och det material som krävs för att utveckla utbildningskapaciteten vid universiteten i mottagarländerna enligt deras egna planer vid högskolorna.

Efter att under en lång tid ha varit avskurna från det akademiska livet i väst är detta samarbetsprogram för att omarbete den högre utbildningen oerhört värdefullt för mottagarländerna. Det skulle vara omöjligt för dem att själva finansiera en sådan verksamhet under den period som programmet omfattar.

9.2.1. Kostnader för åtgärden

a) Nationella projekt

De budgetmedel som avsätts för Tempus-verksamheten ur Phare-programmet för de icke-associerade länderna i Central- och Östeuropa, och ur Tacis-programmet för de nya oberoende staterna och Mongoliet, kommer varje år att fastställas av mottagarländerna själva inom den allmänna ramen för de disponibla budgetmedlen.

b) Tekniskt bistånd till kommissionen

Det belopp som beviljas kommissionen för tekniskt bistånd kommer att täcka all praktisk verksamhet i samband med genomförandet av Tempus III (kostnader för publikationer, anordnande av möten, seminarier, konferenser, övervakningsbesök, revision osv.).

9.2.2 Sidoeffekter (konsekvenser utöver de specifika målen)

Tempus-programmet är i huvudsak avsett för att utveckla universitetsutbildningen. Programmet får emellertid betydande konsekvenser för andra typer av verksamhet vid universiteten. Det är inte bara forskningsverksamheten som drar stor nytta av Tempus-programmet. Konsekvenser uppstår även när det gäller utvecklingen av nya utbildningsstrukturer och nya system för akademiska meriter och erkännande av meriter.

Utvärderingen av programmet har också visat att det ger betydande fördelar för de berörda institutionerna i medlemsstaterna, särskilt när det gäller modernisering av deras egna kursplaner.

Den betydligt större ömsesidiga förståelse som skapas mellan partnerskapsländerna och Europeiska gemenskapen utgör en stabil grundval för nya kontakter och nytt samarbete, särskilt i ekonomiska frågor.

9.2.3. Multiplikatoreffekter (möjlighet att få finansiering ur andra källor)

Tempus-budgeten kan täcka 100 % av kostnaderna för projekten. Flera faktorer har dock redan bidragit till att främja finansieringen av gemensamma europeiska projekt, särskilt följande:

- Universiteten i Europeiska gemenskapen begär i många fall ingen ersättning för kostnader för infrastruktur eller ibland heller inte för samtliga personalkostnader.
- Den höga andelen avvisade projekt på grund av brist på medel har fått till följd att universiteten lagt fram förslag om gemensam finansiering, vilket vittnar om det stora engagemanget från de medverkande institutionernas sida.
- Medverkan av G 24-länderna utanför Europeiska gemenskapen innebär i sig nya källor till finansiering, eftersom dessa länder står för samtliga de kostnader deras medverkan innebär.

9.3. Uppföljning och utvärdering av åtgärden

9.3.1. Valda indikatorer

De resultatindikatorer som används vid utvärderingen är de kriterier som används när varje gemensamt europeiskt projekt fastställdes. Dessutom har specifika indikatorerna lagts till för att hänsyn skall tas till de mycket varierande förutsättningar under vilka de gemensamma europeiska projekten genomförs i varje partnerskapsland.

9.3.2. De planerade utvärderingarnas form och frekvens

Tempus-programmet har utvärderats vid ett flertal tillfällen:

- Interimsrapporten av Tempus I (på grundval av en extern utvärdering) vidarebefordrades till gemenskapens institutioner i februari 1993 (dok. COM(93) 29 slutlig).
- Slutrapport från Tempus I (även den grundad på en extern utvärdering) vidarebefordrades i september 1996 (dok. KOM(96) 428 slutlig).
- Interimsrapporten från Tempus III (som när det gäller Phare-programmet grundades på en extern utvärdering och när det gäller Tacis-programmet på kommissionens undersökningar) vidarebefordrades i maj 1996 (dok. KOM(96) 197 slutlig).

En preliminär utvärderingsrapport om Tempus Ia för perioden 1994–1996 kommer mycket snart att läggas fram för Europeiska gemenskapens institutioner. Analysen av Tempus-programmet i Tacis-länderna grundas på en extern utvärdering och i Phare-länderna på de konsekvensundersökningar som mottagarländerna själva har utfört.

Övervakningen av programmet är dessutom en sammanhängande och fortlöpande process som omfattar avtalspartens skyldighet att rapportera, besök på plats samt ett visst antal konferenser och seminarier om särskilda frågor som rör genomförandet av Tempus-programmet.

Det fastställs dessutom i förslaget till beslut att en interimistisk utvärderingsrapport om Tempus III skall läggas fram för rådet före den 30 april 2004.

10. MOTIVERING TILL VALET AV RÄTTSLIG GRUND SOM PÅVISAR ATT DEN STÅR I PROPORTION TILL DE MÅL SOM EFTERSTRÄVAS OCH TILL RÄTTSAKTENS VERKAN

Eftersom Tempus-programmet ingår inom ramen för stödinsatser till länder utanför Europeiska gemenskapen, har artikel 235 i fördraget valts som rättslig grund, då det inte föreskrivs någon annan lämplig artikel i detta specifika fall.

11. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN EFFEKTIV TILLÄMPNING AV ÅTGÄRDerna

För att de åtgärder som beskrivs i bilagan till rådets beslut skall kunna genomföras effektivt måste enligt de utvärderingar som gjorts en god kostnadseffektivitet uppnås (se punkt VI ovan).

Kommissionen kommer som tidigare att se till att en fortlöpande övervakning sker av genomförandet av verksamheten i Tempus-programmet. Denna övervakning kommer att grundas på de regelbundna rapporter som läggs fram av de projektansvariga, på ekonomisk kontroll samt på övervakning och utvärdering genom besök på plats. Kommissionen kommer i detta sammanhang att se till att man får det tekniska bistånd som är nödvändigt.

12. ADMINISTRATIVA KOSTNADER

12.1. Antalet anställda

5A - 2 B - 1 C

12.2. Totala personalkostnader

	Belopp	Beräkningssätt
Tjänstemän (*)	5.184.000	108 Kecu x 8 pers/år x 6 år

(*) beräkning baserad på titlarna A-1 - A-2 - A-4 - A-5 - A-7 - årlig kostnad

12.3. Ekonomisk återverkan av andra kostnader för verksamhet som härrör från handlingen (ECU)

Budgetlinje	Belopp	Beräkningsätt
A- 7010 : Kostnader för tjänsteresor	189.000	26 tjänsteresor Tacis-länder/år 9 tjänsteresor Phare-länder/år x 900 ECU x 6 år
A-7031 : kostnader för kommitté möten där rådfrågning obligatoriskt införs i proceduren för utformandet av gemenskaps akter	117.000	2 möten x 1 deltagare x 15 medlemsstater x 650 ECU x 6 år
Totalt	306.000	

Anslagen återfinns i den existerande budgeten för GD XXII

ISSN 1024-4506

KOM(98) 454 slutlig

DOKUMENT

SV

15 16

Katalognummer : CB-CO-98-464-SV-C

ISBN 92-78-38238-8

Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer
L-2985 Luxemburg